

Kirjandus

- Barber, Karin 2007. *The Anthropology of Texts, Persons and Publics. Oral and Written Culture in Africa and Beyond*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Barton, David & Hamilton, Mary 2003 [1998]. *Local Literacies. Reading and Writing in One Community*. London, New York: Routledge.
- Ben-Amos, Dan 2009. Folkloori defineerimine konteksti kaudu. *Kommunikatsioon ja folkloor*. Tartu: EKM Teaduskirjastus, lk 9–26.
- Dauenhauer, Richard & Dauenhauer, Nora Marks 1995. Oral Literature Embodied and Disembodied. Quasthoff, Uta M. (toim). *Aspects of Oral Communication*. Berlin, New York: Walter de Gruyter, lk 91–111.
- Fabian, Johannes 1993. Keep Listening: Ethnography and Reading. Boyarin, Jonathan (toim). *Ethnography of Reading*. Berkely & Los Angeles & Oxford: University of California Press, lk 80–97.
- Honko, Lauri 2000. Text as process and practice: the textualization of oral epics. Honko, Lauri (toim). *Textualization of Oral Epics*. Berlin & New York: Mouton de Gruyter, lk 3–54.
- Wrigglesworth, Hazel J. (toim) 1981. *An Anthology of Ilianen Manobo Folktales*. University of San Carlos.
- Wrigglesworth, Hazel J. (toim) 1991. *The Maiden of many Nations: The Skymaden Who Married a Man from Earth*. Manila: Linguistic Society of the Philippines.
- Wrigglesworth, Hazel J. (toim) & Mengersengilid, Pengendà 1993. *Good Character and Bad Character: The Manobo Storytelling Audience As Society's Jurors*. Manila: Linguistic Society of the Philippines.

Kiirekskurss maagilise mõtlemise

Leander Petzoldt. *Magie. Weltbild, Praktiken, Rituale*. München: C. H. Beck. 2011, 176 lk.

Leander Petzoldti maagiaraamat annab põgusa, kuid kompaktse ülevaate maagilise mõtlemise arengust ja traditsioonidest Euroopas. Autor alustab maagiamõiste lahtiseletamisega ja maagiliste printsiipide tutvustamisega ning vaatab maagia suhteid religiooni ja teadusega, näiteks saab lugeda aimu nõiajachtide ja kuradihirmu ajaloolistest tagamaadest. Muuhulgas heidetakse pilk *interpretatio christiana* rollile nii kaasinimeste kui ka usundiolendite demoniseerimisel. Petzoldt näeb maagiauskumuste kujunemist ja teisenemist dünaamilise protsessina ja märgib, et kahest maagia põhi-

TUTVUSTUS

voolust, demonoloogilis-okultsest ja loodusfilosoofilisest traditsioonist, tuleks viimast selle alkeemiakatsete lembuse tõttu käsitleda kui meie moodsate loodusteaduste otsest eelkäijat.

Seejärel kirjeldatakse igapäevauskumusi ja -rituaale, millest paljud on käibel tänapäevani (näiteks ülemäärase kiitmise korral kolm korda üle öla sülitamine, number kolmeteistkümne pidamine õnnetuks arvuks, mitmesugused astrooloogilised tööks-pidamised jms). Ühtlasi antakse pilt maagi või imeravija rollist ja rollitäitmise moodustest ühiskonnas nii minevikus kui ka tänapäeval. Samuti teeb autor juttu usundiliste kujutelmade populaarsuse tsüklilisusest, näiteks on viimastel aastatel jäänud tahaplaanile usk UFOdesse, seevastu näitab jätkuvat kasvu huvi astroloogia ja enustamise vastu.

Raamat on loogiline, sidus ja hästi loetav ning eriti rõõmustav on just ajaloolise ülevaate kõrvutamine ülevaatega maagiausust tänapäeva arenenud riikides. Jääb vaid imestada, kuidas sedavõrd mahukas materjal on suudetud võtta kokku vähem kui kahesajal leheküljel.

Reet Hiimäe

BOOK REVIEW

A Polyphonic Collection of Narratives

Narrative Episodes from the Tulalang Epic. Hazel J. Wrigglesworth (comp. & ed.), Ampatuan Ampalid, Letipa Andaguer, Adriano Ambangan. Manila: Linguistic Society of the Philippines. 2008. Review by Katre Kikas. English version of the review is available at <http://www.folklore.ee/folklore/vol47/books.pdf>.

Quick Excursion to the Magical Thought

Leander Petzoldt. *Magie. Weltbild, Praktiken, Rituale*. München: C. H. Beck. 2011. Reviewed by Reet Hiimäe.